

WIEDZA o KULTURZE : „Spotkania z kulturą” (Wyd. NOWA ERA)

Temat lekcji	Środki dydaktyczne	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania podstawowe Uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe Uczeń:	Liczba godzin	Odniesienia do podstawy programowej
Rozdział I: Klucze do kultury						
1. Człowiek w przestrzeni kultury	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział I Temat 1 „Pojęcie kultury: człowiek w kulturze, kultura w człowieku” s. 9–12	<ul style="list-style-type: none"> • człowiek jako istota przekraczająca naturę i tworząca kulturę • pochodzenie terminu kultura • historyczne i współczesne definicje kultury • nauki badające kulturę (etnografia, etnologia, antropologia kulturowa, socjologia kultury, kulturoznawstwo) • duchowe i materialne aspekty kultury • artefakty kultury • rozróżnienie kulturalny – kulturowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między naturą a kulturą • podaje na rzykładach, na czym polega wyjątkowość gatunku ludzkiego • przedstawia różnice w znaczeniu wyrazów: natura, kultura, cywilizacja • formułuje wnioski dotyczące obecności i znaczenia kultury w wybranych obszarach życia człowieka • przytacza różne definicje kultury • wymienia nazwy nauk badających kulturę i określa pola ich zainteresowań • wskazuje duchowe i materialne aspekty wybranych artefaktów kultury • określa różnice w znaczeniu słów kulturalny i kulturowy 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady uwarunkowań biologicznych i społecznych, pozwalających człowiekowi tworzyć kulturę • wyjaśnia znaczenie terminów: homo religiosus, homo faber, animal symbolicum, homo ludens, homo consumens • omawia przemiany rozumienia terminu kultura na przestrzeni wieków • streszcza definicję kultury według S.Czarnowskiego • tłumaczy, w jaki sposób osiągnięcia etnografii, etnologii, antropologii kulturowej, socjologii kultury i kulturoznawstwa wzbogacają współczesne rozumienie pojęcia kultura • omawia dokonania B.Malinowskiego • charakteryzuje zależność między przedmiotem a duchowością grupy, która go wytworzyła • ze zrozumieniem stosuje terminy kulturalny i kulturowy • tworzy prezentację multimedialną ukazującą przykłady zachowań kulturalnych i kulturowych 	1	1.8 1.9 2.1 2.3 3.1 3.2 3.4 3.5

			<ul style="list-style-type: none"> • tworzy zbiory przykładów użycia wyrazów naturalny i kulturalny • wyjaśnia znaczenie podanych wyrażenia ze słowem kultura 			
2. Kategorie w badaniu kultury	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział I Temat 1 „Pojęcie kultury: człowiek w kulturze, kultura w człowieku” s. 12–16	<ul style="list-style-type: none"> • kultura a przestrzeń (przestrzeń sacrum i profanum, dom i miasto, przestrzeń społeczna, od społeczna i osobista) • kultura a czas (czas sacrum i profanum, mit, pojmowanie czasu) • kultura a ciało (ciało jako znak, stosunek do własnego ciała) 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest sacrum i profanum w kontekście przestrzeni oraz czasu • omawia znaczenie terminu mit • charakteryzuje przestrzeń społeczną, od społeczną oraz osobistą i podaje przykłady takich przestrzeni • tłumaczy, na czym polega postrzeganie ciała jako znaku kultury • przytacza przysłowia odzwierciedlające kulturową normę dotyczącą domu jako sacrum 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak na przestrzeni czasu zmieniało się postrzeganie sfery sacrum i profanum • tłumaczy znaczenie wyrażenia axis mundi • omawia dokonania M.Eliadego • wskazuje współczesne konotacje axis mundi • opisuje historyczną i kulturową zmienność pojmowania czasu oraz stosunku do ciała • analizuje duchowe i materialne aspekty zwyczajów świątecznych • przedstawia własną opinię na temat cytatu dotyczącego odczuwania przynależności płciowej przez człowieka i uzasadnia swoje stanowisko w tej sprawie • wyjaśnia, czym jest tabu i tworzy listę tematów tabu w środowisku rówieśniczym 	1	2.1 3.3 3.4
3. Zjawiska współczesnej kultury i jej źródła	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział I Temat 2 „Typy	<ul style="list-style-type: none"> • wpływ grup społecznych na powstanie określonych typów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady wpływu kultury na rozwój osobowości człowieka • przytacza definicję 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega zależność między grupą społeczną a kulturą, którą tworzy ta grupa • wskazuje związek historycznych typów kultury europejskiej ze 	1	1.8 2.1 2.6 3.3 3.4

	kultury: formy tworzenia kultury” s. 17–19	<ul style="list-style-type: none"> • kultura a rozwój osobowości człowieka • podstawy współczesnej kultury • dziedzictwo historycznych typów kultury – kultura elitarna i ludowa • kultura niska, masowa i popularna • zjawiska współczesnej kultury: homogenizacja kultury, makdonaldyzacja, postmodernizm • definicja postmodernizmu według Zygmunta Baumana 	<p>kultury europejskiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia różnice między kulturą elitarną a ludową • wyjaśnia znaczenie terminów: kultura niska, masowa, popularna oraz wskazuje podobieństwa i różnice między nimi • podaje przykłady współczesnych zjawisk w kulturze – homogenizacji kultury i makdonaldyzacji • przedstawia okoliczności narodzin postmodernizmu 	<p>współczesnymi modelami kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • zajmuje stanowisko w sprawie współczesnego wartościowania kultury elitarnej i popularnej • wyjaśnia, dlaczego kultura popularna jest obiektem zainteresowania współczesnych badaczy kultury • charakteryzuje zjawiska homogenizacji kultury, makdonaldyzacji i postmodernizmu • przytacza własnymi słowami definicję postmodernizmu według Z.Baumana 		3.6 3.7
4. Być świadomym odbiorcą kultury	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział I Temat 2 „Typy kultury: formy tworzenia kultury” s. 20–21	<ul style="list-style-type: none"> • kultura globalna • kultura lokalna • kultura regionalna • kultura narodowa • stereotypy narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny powstania i główne cechy kultury globalnej • opisuje kulturę lokalną, regionalną i narodową • omawia cechy i przyczyny popularności przedmiotów wyrabianych ręcznie, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia pozytywne i negatywne aspekty wpływu procesu globalizacji na kulturę • przygotowuje wypowiedź na temat kultury swojego regionu • definiuje zjawisko wielokulturowości, określa jego pozytywne i negatywne cechy • formułuje własne zdanie na temat obecności stereotypów 	1	1.8 2.1 2.3 2.5 2.7 3.4 3.7

			<p>wiąże tradycję handmade z odpowiednim typem kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym są stereotypy narodowe • charakteryzuje ruchy kontrkulturowe, subkulturowe i alternatywne jako nurty kultury niezależnej, dostrzega różnice pomiędzy nimi 	<p>narodowych w przestrzeni kulturowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • znajduje w swoim otoczeniu przykłady (przedmioty, ludzi, zachowania, grupy) alternatywy wobec panującej kultury popularnej • wyszukuje w różnych źródłach dodatkowe informacje na temat kultury niezależnej, określa obszary życia człowieka, które ona obejmuje 		
5. Lokalna animacja kultury	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział I Temat 2 „Typy kultury: formy tworzenia kultury” s. 22	<ul style="list-style-type: none"> • formy kontaktu z kulturą: aktywny odbiór kultury, twórczość, uczestnictwo w kulturze, animacja kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia formy kontaktu z kulturą i podaje ich przykłady • określa zakres działalności animatora kultury • podaje przykłady tzw. usług kulturowych niezbędnych w środowisku lokalnym • wyjaśnia, w jaki sposób nowe technologie mogą pomagać animatorom kultury w ich działaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia sens słów G. Godlewskiego, określających animację kultury jako całość kulturowej potencjalności człowieka i jego osobowości kulturowej • ocenia potrzeby kulturowe wybranego środowiska, np. społeczności szkolnej, osiedlowej, grupy rówieśników lub dzieci • opracowuje formułę projektu animacji kultury przeznaczonego dla określonej grupy społecznej • pracując w zespole, przygotowuje projekt animacji kultury • wyjaśnia, jakie potrzeby odbiorców zaspokaja przedsięwzięcie • wykonuje działania przydzielone mu w ramach projektu • ocenia pracę własną oraz grupy 	1	1.7 1.8 1.9 2.1 2.3 2.4 2.5 2.6 2.7 3.3

6. Co jest sztuką?	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział I Temat 3 „Sztuka i dzieło sztuki: w stronę piękna czy przeciwko niemu?” s. 23–25	<ul style="list-style-type: none"> • pojmowanie sztuki dawniej i dziś (mimesis, tèchne, sztuki wyzwolone, sztuki pospolite, sztuki piękne, sztuki plastyczne, sztuki wizualne) • zmiany statusu artysty • cele i funkcje sztuki (ekspresywna, kultowa – religijna, ludyczna, magiczna, symboliczna, komunikacyjna – poznawcza, estetyczna – dekoracyjna, dydaktyczna, użytkowa) • od skarbca do centrum sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje powody, dla których dany obraz został uznany za dzieło sztuki • wyjaśnia znaczenie terminów mimesis i tèchne • przywołuje różne stanowiska dotyczące rozumienia istoty sztuki od czasów najdawniejszych • wykazuje związki między znaczeniami słów sztuka i sztuczny • dostrzega różnice w kategoryzowaniu artysty jako rzemieślnika, artystycznego geniusza, przedstawiciela cyganerii, uczestnika konsumpcji i ironicznego obserwatora • wymienia funkcje sztuki i podaje ich przykłady • opisuje starożytne początki oraz historyczne zmiany w sposobach kolekcjonowania dzieł sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje związki traktatu Leonarda da Vinci z zasadą mimesis • interpretuje filozoficzną definicję sztuki według Władysława Tatarkiewicza i wskazuje w niej podobieństwa oraz różnice ze starożytnymi teoriami sztuki • analizuje, jakie uczucia budzą wybrane dzieła sztuki i porównuje, czy spełniają one kryteria zawarte w definicji Tatarkiewicza • w sposób polemiczny zestawia różne koncepcje artysty i sztuki, formułuje wnioski • bierze udział w klasowej dyskusji na temat granic sztuki, przyjmując za punkt wyjścia rozważań performance Mariny Abramović • redaguje notatkę na temat: Co jest sztuką dla dzisiejszego pokolenia młodych ludzi? • tworzy prezentację multimedialną przedstawiającą ofertę wybranej współczesnej placówki wystawienniczej 	1	1.1 1.2 1.3 1.9 2.1 2.3 2.4 2.5 2.6
--------------------	--	--	---	--	---	---

			<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia istotę współczesnych koncepcji wystawienniczych i podaje przykłady ich różnych form 			
7. Kategorie piękna i brzydoty w sztuce	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział I Temat 3 „Sztuka i dzieło sztuki: w stronę piękna czy przeciwko niemu?” s. 26–28	<ul style="list-style-type: none"> • pojmowanie dzieła sztuki i piękna na przestrzeni epok • kicz i brzydota 	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza definicję dzieła sztuki • wskazuje związki pomiędzy dziełem sztuki a pięknem • wyjaśnia, czym jest piękno jako kategoria estetyczna • podaje przykłady środków służących wyrażeniu piękna w sztuce w różnych epokach • przytacza tytuły dzieł, które uważa za sztukę i uzasadnia swój wybór • wyjaśnia, czym charakteryzuje się kicz • podaje przykłady kiczu i brzydoty w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia własny sposób rozumienia tego, czym jest dzieło sztuki • omawia współczesne pojmowanie oraz funkcję piękna i brzydoty w sztuce • analizuje środki, jakimi operują wybrane przykłady kiczu • charakteryzuje rolę kiczu w sztuce • określa kryteria kiczu i uzasadnia swoje stanowisko 	1	1.1 1.3 1.8 1.9 2.2 2.5 2.6
8. Kultura wysyła komunikaty	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział I Temat 4 „Komunikacja kulturowa: kultura a media” s. 29–34	<ul style="list-style-type: none"> • kultura jako komunikacja • znaki, symbole, kody (znak naturalny i konwencjonalny, kod kulturowy) • media, czyli 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podobieństwa i różnice pomiędzy sposobem porozumiewania się człowieka ze zwierzętami oraz formami komunikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady różnych form komunikacji kulturowej • na podstawie fragmentu tekstu Anny Duszak wyjaśnia, na czym polega zjawisko kultury mistyfikacji słownej • charakteryzuje język jako rodzaj kodu kulturowego 	1	1.4 1.5 1.6 1.8 1.9 2.1 2.2 2.3

		<p>narzędzia komunikacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodzaje i definicje współczesnych mediów (mass media, multimedia, nowe media, media interaktywne) • historia mediów <p>historią kultury</p>	<p>międzyludzkiej</p> <ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy sens słów Edwarda T. Halla: Kultura jest komunikacją, a komunikacja jest kulturą • definiuje terminy: znak, symbol, kod kulturowy • wyjaśnia, czym jest medium i podaje przykłady mediów w kulturze • wymienia nazwy współczesnych mediów i wskazuje podobieństwa oraz różnice między nimi • przytacza najważniejsze fakty z historii mediów • tworzy hasło blog do encyklopedii internetowej • wyjaśnia sens stwierdzenia Herberta Marshalla McLuhana, określającego świat jako globalną wioskę • układa listę frazeologizmów podkreślających rolę słowa w życiu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważa konsekwencje nieznajomości kodu kulturowego danej społeczności i ocenia zjawisko manipulowania kodami kulturowymi w celach marketingowych • omawia wpływ rozwoju mediów na postrzeganie rzeczywistości przez człowieka • definiuje współczesne media • określa wpływ dominującego medium na kulturę i strukturę określonych społeczności • charakteryzuje ceremonię otwarcia mistrzostw piłki nożnej jako medium kulturowe • prezentuje argumenty na poparcie hipotezy, że wynalazek internetu jest porównywalny z dokonaniem Gutenberga • organizuje w szkole pokaz filmu „Rejs” Marka Piwowskiego i zabiera głos w dyskusji na temat elementów kodu kulturowego, które można odszukać w dziele 		<p>2.5</p> <p>2.6</p> <p>3.5</p>
--	--	---	---	--	--	----------------------------------

			<ul style="list-style-type: none"> • redaguje pisemną wypowiedź na temat komunikacji w świecie, w którym nie istnieje pismo, druk, telefon ani telewizja 			
Rozdział II: Wytwory kultury współczesnej i ich język						
9. Tajemnice współczesnego malarstwa	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 1 „Malarstwo: kreacja zamiast iluzji rzeczywistości” s. 37–43	<ul style="list-style-type: none"> • o malarstwie współczesnym w skrócie • najważniejsze kierunki malarstwa współczesnego: ekspresjonizm abstrakcyjny – abstrakcja niegeometryczna (malarstwo gestu, malarstwo barwnych płaszczyzn, informel – taszyzm), sztuka surowa, neodadaizm, pop-art, minimalizm, nowa figuracja, hiperrealizm, neoekspresjonizm, postmodernizm, street art, transawangarda • historia malarstwa w skrócie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia główne założenia i tendencje obecne w malarstwie drugiej połowy XX w. i początku XXI w. • wymienia nazwy współczesnych kierunków w malarstwie i nazwiska ich przedstawicieli • analizuje zmiany w malarstwie zachodzące na przestrzeni czasu od prehistorii po współczesność • podaje nazwiska polskich malarzy współczesnych i przykładowe tytuły ich prac • wskazuje różnice w pojmowaniu sztuki malarskiej dawniej i dziś • tworzy kolaż na podstawie wybranego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje porównawczo założenia poszczególnych kierunków w malarstwie współczesnym • rozważa istotę twórczości artystycznej i wymienia czynniki różniące ją od seryjnej produkcji • tworzy prezentację multimedialną zawierającą najciekawsze przykłady współczesnego malarstwa • wyszukuje we fragmencie eseju Lecha Majewskiego informacje na temat Jeana-Michela Basquiata • wskazuje w swoim otoczeniu wpływy stylistyki pop-artu 	1	1.1 1.2 1.6 1.8 1.9 2.2 3.5

		<ul style="list-style-type: none"> • polscy twórcy: Roman Opalka, Wilhelm Sasnal 	<p>obrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabiera głos w dyskusji na temat istoty współczesnego malarstwa • odnajduje w swojej najbliższej okolicy przykład street artu, tworzy dokumentację pracy i umieszcza na portalu społecznościowym wpis zachęcający do jej obejrzenia 			
10. Świadomy interpretator sztuki malarskiej	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat I „Malarstwo: kreacja zamiast iluzji rzeczywistości” s. 44–50	<ul style="list-style-type: none"> • język malarstwa – terminy niezbędne do omówienia dzieła malarskiego (forma: kolor, kształt, kompozycja, faktura, światło, tworzywo, perspektywa; treść: klucz interpretacyjny, refleksja, konwencja, temat, tytuł, recepcja oryginału i reprodukcji) • przykładowe omówienie obrazu Edwarda Hoppera 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe kryteria niezbędne do analizy i interpretacji obrazu • wskazuje w przykładowym omówieniu obrazu składniki języka malarstwa • udziela odpowiedzi na pytania dotyczące formy i treści obrazu Jeana Dubuffeta „Mnemotechnika” 	<ul style="list-style-type: none"> • korzystając z podanych pytań, tworzy spójną wypowiedź stanowiącą analizę i interpretację obrazu Jeana Dubuffeta „Mnemotechnika” • zakłada na blogu wątek dotyczący rozumienia istoty współczesnego malarstwa i moderuje przebieg dyskusji • charakteryzuje podstawowe elementy języka malarstwa i podaje przykłady dzieł, w których można dostrzec ich realizację 	1	1.1 1.2 1.3 1.9 2.1 2.2 2.3 2.5 3.1 3.2

		<p>„Słońce w pustym pokoju”</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielna analiza i interpretacja obrazu Jeana Dubuffeta <p>„Mnemotechnika”</p>				
11. Czym zaskakuje współczesna sztuka rzeźbiarska?	<p>Podręcznik „Spotkania z kulturą”</p> <p>Rozdział II</p> <p>Temat 2 „Rzeźba: obiekty i sytuacje przestrzenne” s. 51–57</p>	<ul style="list-style-type: none"> • o rzeźbie współczesnej w skrócie • najważniejsze kierunki i tendencje we współczesnej rzeźbie: abstrakcjonizm, syntetyzm, ekspresjonizm, pop-art, sztuka kinetyczna, minimalizm, realizm – nowa figuracja, nowy realizm, hiperrealizm, postmodernizm, YBA, rzeźba recyklingowa • historia rzeźby w skrócie • polscy twórcy: Alina Szapocznikow, Magdalena 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze cechy i tematy obecne w sztuce rzeźbiarskiej od połowy XX w. • podaje nazwy kierunków we współczesnej rzeźbie i przybliża ich najważniejsze założenia • przytacza podstawowe informacje na temat poszczególnych nurtów współczesnej sztuki rzeźbiarskiej • prezentuje wiadomości na temat najistotniejszych zmian, jakie zaszły w rzeźbie na przestrzeni kolejnych epok i wieków • wylicza nazwiska oraz tytuły prac współczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia istotę poszczególnych nurtów i zjawisk współczesnej sztuki rzeźbiarskiej • podaje argumenty na poparcie tezy Henry’ego Moore’a, dotyczącej rozumienia rzeźby • formułuje wypowiedź zawierającą indywidualne przemyślenia na temat istoty sztuki rzeźbiarskiej • odszukuje w dostępnych źródłach informacje na temat rzeźby społecznej i bierze udział w projekcie polegającym na włączeniu w twórcze działania osób, które nie zajmują się na co dzień sztuką 	1	<p>1.1</p> <p>1.2</p> <p>1.3</p> <p>1.9</p> <p>2.1</p> <p>2.2</p> <p>2.3</p> <p>3.1</p> <p>3.2</p>

		Abakanowicz, Mirosław Bałka	polskich rzeźbiarzy • wypowiada się na temat wrażeń, jakie wywołuje dawna (tradycyjna), a jakie – współczesna rzeźba			
12. Znaczenia ukryte w rzeźbie	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 2 „Rzeźba: obiekty i sytuacje przestrzenne” s. 58–64	<ul style="list-style-type: none"> język rzeźby – terminy niezbędne do omówienia dzieła rzeźbiarskiego (forma: typy rzeźby, przeznaczenie, faktura, kompozycja, proporcje, skala, forma dzieła, sposoby tworzenia i techniki, tworzywo; treść: styl i konwencja, temat, zainteresowania artysty, kontekst, tytuł) przykładowe omówienie dzieła Waltera de Marii „Rzeźba 2000” samodzielna analiza i interpretacja rzeźby Magdaleny 	<ul style="list-style-type: none"> wylicza podstawowe składniki języka rzeźby odszukuje w przykładowej analizie i interpretacji dzieła elementy języka rzeźby formułuje wypowiedzi składające się na analizę i interpretację rzeźby Magdaleny Abakanowicz „Nierozpoznani” wyjaśnia na podstawie tekstu autorstwa krytyka sztuki, czym różni się odbiór obrazu i rzeźby redaguje notatkę o wybranej rzeźbie 	<ul style="list-style-type: none"> omawia podstawowe elementy języka rzeźby i wymienia tytuły dzieł, w których one występują samodzielnie analizuje i interpretuje dzieło „Nierozpoznani” Magdaleny Abakanowicz, posługując się terminami z dziedziny sztuki rzeźbiarskiej porównuje dwa sposoby ujęcia tego samego tematu – malarski z czasów renesansu i współczesny rzeźbiarski 	1	1.1 1.3 1.9 2.1 2.2 2.4 2.5 3.1 3.2 3.4

		Abakanowicz „Nierozpoznani”				
13. Urbanistyczna redefinicja sztuki	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 3 „Architektura: sztuka budowania i kreowania przestrzeni” s. 65–71	<ul style="list-style-type: none"> o architekturze współczesnej w skrócie najważniejsze kierunki i tendencje we współczesnej architekturze: styl międzynarodowy, brutalizm, strukturalizm, metabolizm, postmodernizm, dekonstruktywizm, nowa urbanistyka, high-tech – technicyzm, ekologizm, regionalizm, neomodernizm, styl blob historia architektury w skrócie polscy twórcy: Marek Budzyński, Romuald Loegler, Dariusz osłowski, Stefan Kuryłowicz 	<ul style="list-style-type: none"> podaje nazwy współczesnych kierunków architektonicznych i nazwiska ich przedstawicieli prezentuje główne założenia poszczególnych nurtów architektury drugiej połowy XX i początku XXI w. analizuje zmiany w architekturze zachodzące na przestrzeni wieków od starożytności po czasy obecne wymienia nazwiska współczesnych polskich architektów i podaje przykłady ich prac określa znaczenie architektury i jej twórców dla współczesnego człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat współczesnych tendencji architektonicznych i ich związków z tradycją tej dziedziny sztuki redaguje tekst do bloga, w którym ogólnie opisuje charakter zabudowy własnej miejscowości opracowuje plan przebudowy szkoły, uwzględniający niezbędne usprawnienia wewnątrz i na zewnątrz budynku na podstawie obejrzanych fotografii budowli interpretuje wypowiedzi architekta modernistycznego i postmodernistycznego na temat istoty architektury po przeczytaniu opisu literackiego podaje najważniejsze informacje na temat budownictwa w Tokio i odnosi je do własnej wiedzy na temat współczesnych nurtów w architekturze 	1	1.1 1.2 1.9 2.2 2.3 3.5

14. Zrozumieć architekturę	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 3 „Architektura: sztuka budowania i kreowania przestrzeni” s. 72–78	<ul style="list-style-type: none"> • język architektury – terminy niezbędne do omówienia dzieła architektonicznego (forma: układ, bryła i przestrzeń, elementy zewnętrzne, kontekst przestrzenny architektury, plan budowli, kontrast, materiały, światło i kolor, elementy wewnętrzne, przeznaczenie obiektu, wielkość, proporcje – skala; treść: kontekst dzieła, dodatkowa funkcja, nawiązania do historii, symbolika obiektu) • przykładowe omówienie dzieła architektonicznego Charlesa Moore’a Piazza d’Italia w Nowym Orleanie • analiza i interpretacja 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy elementów formalnych i treściowych dzieła architektonicznego, na które trzeba zwrócić uwagę w trakcie jego analizy i interpretacji • wskazuje w przykładowym omówieniu budowli składniki języka architektury • udziela odpowiedzi na pytania dotyczące budynku Imperialnego Muzeum Wojny w Manchesterze, zaprojektowanego przez Daniela Libeskinda 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia podstawowe elementy języka architektury i podaje przykłady budowli, w których można dostrzec ich realizację • tworzy spójną wypowiedź, stanowiącą omówienie budynku Imperialnego Muzeum Wojny w Manchesterze Daniela Libeskinda 	1	1.1 1.2 1.3 1.8 2.1 2.2 3.5
----------------------------	--	--	---	---	---	---

		budowli Daniela Libeskinda Imperialne Muzeum Wojny w Manchesterze				
15. Piękno czy użyteczność?	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 4 „Sztuka użytkowa: piękno codziennych przedmiotów” s. 79–85	<ul style="list-style-type: none"> • o sztuce użytkowej w skrócie • nurty i style współczesnego designu: styl skandynawski, antydesign, wzornictwo radykalne, pop-design, minimalizm, wzornictwo ekologiczne, high-tech – styl industrialny, postmodernizm, dekonstruktywizm, wzornictwo organiczne • historia sztuki użytkowej w skrócie • polscy twórcy i grupy projektowe: Tomek Rygalik, MALAFOR, Moho Design, AZE Design 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy najważniejszych tendencji we współczesnym designie i podaje nazwiska przedstawicieli poszczególnych nurtów oraz przykłady ich prac • przytacza podstawowe założenia stylów obecnych w sztuce użytkowej na przestrzeni ostatnich 60 lat i przyporządkowuje nurtom odpowiednie nazwiska projektantów • podaje przykłady współczesnych polskich grup projektowych i nazwiska indywidualnych twórców, a także wymienia tytuły ich projektów • zestawia historyczne i współczesne tendencje w designie, wskazuje podobieństwa oraz różnice między 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje analizy porównawczej współczesnych stylów projektowania • wskazuje wpływy aktualnej rzeczywistości na kierunek rozwoju sztuki użytkowej • zabiera głos w dyskusji na temat ielokontekstowości współczesnego designu • określa cechy i predyspozycje designera • tworzy projekt innowacyjnego przedmiotu 	1	1.1 1.2 1.8 2.1 2.2 2.6 3.5

			<p>nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega znaczenie sztuki użytkowej i funkcja projektantów w codziennym życiu człowieka • na podstawie wyglądu wybranych przedmiotów określa, co mogło być inspiracją dla ich projektantów • zabiera głos w dyskusji na temat roli przedmiotów w życiu człowieka • opisuje wybrany przez siebie przedmiot, z którego korzysta na co dzień 			
16. Zostać designerem to wyzwanie!	<p>Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 4 „Sztuka użytkowa: piękno codziennych przedmiotów” s. 86–90</p>	<ul style="list-style-type: none"> • język sztuki użytkowej – terminy niezbędne do omówienia dzieła sztuki użytkowej (formy i techniki: kolor, sposób ukształtowania formy, ergonomia, materiał, proporcje – skala; funkcja i znaczenie przedmiotów: styl projektowania, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia terminy składające się na język sztuki użytkowej • wskazuje w przykładowej analizie i interpretacji dzieła elementy języka sztuki użytkowej • udziela odpowiedzi na pytania dotyczące elementów formalnych i funkcjonalnych dzieła sztuki użytkowej • poszukuje w różnych źródłach informacji na 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na przykładach znaczenie terminów należących do języka sztuki użytkowej • posługując się podanymi pytaniami, tworzy spójną wypowiedź będącą omówieniem dzieła sztuki użytkowej – szafy Curiosity projektu Gudrun Lilji Gunlaugsdóttir • omawia, w jaki sposób projektant mebla zainspirował się detalem obrazu Salvadora Dalego 	1	<p>1.1 1.3 1.9 2.1 2.2 3.5</p>

		<p>kontekst, sposób produkcji i grupa docelowa, przeznaczenie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • przykładowe omówienie dzieła sztuki użytkowej – Czerwono-niebieskiego krzesła Gerrita Rietvelda • samodzielna analiza i interpretacja dzieła sztuki użytkowej – szafy Curiosity projektu Gudrun Lilji Gunlaugsdóttir 	<p>temat idei EXPO, ocenia polski projekt wystawienniczy</p>			
17. Przekraczanie granic gatunkowych – o nowych praktykach w sztuce	<p>Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 5 „Nowe praktyki sztuki: działanie przede wszystkim” s. 91–97</p>	<ul style="list-style-type: none"> • o nowych praktykach sztuki w skrócie • techniki artystyczne: asamblaż, environment, instalacja • strategię działań twórczych: akcjonizm, happening, performance, body art • nurty sztuki związane 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy tradycyjnych dyscyplin artystycznych, na których pograniczu zrodziły się nowe praktyki sztuki • podaje terminy określające nowe techniki artystyczne, strategię działań oraz nurty sztuki i wiąże je z odpowiednimi nazwiskami twórców • formułuje główne tematy i opisuje charakter 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje związki nowych praktyk sztuki z awangardowymi kierunkami z początku XX w. • tłumaczy, na czym polega nowatorski charakter poszczególnych technik, strategii i nurtów nowych praktyk w sztuce • tłumaczy ideę happeningu według Tadeusza Kantora • wymienia zalety i wady prezentowania dzieł sztuki w obiegu instytucjonalnym oraz niezależnym • odszukuje w dostępnych źródłach informacje o dziedzinie street artu – szydełkowym graffiti 	1	<p>1.1 1.2 1.3 1.9 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 2.6 3.5</p>

		<p>z minimalizmem: konceptualizm, arte povera, land art</p> <ul style="list-style-type: none"> • nurty sztuki nowych mediów: mail art, video-art, media art • polscy twórcy: Zofia Kulik, Krzysztof Wodiczko, Zbigniew Libera 	<p>poszczególnych technik, strategii oraz nurtów nowych praktyk sztuki</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym różni się kontakt ze sztuką tradycyjną od odbioru współczesnych dzieł • określa, na czym polega nowatorstwo działań artystycznych wybranych polskich twórców • tłumaczy sens cytatu dotyczącego współczesnego sposobu obcowania ze sztuką 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na podstawie własnych ustaleń, czym są akcje happeningowe zwane flash mob • redaguje rozprawkę, w której rozważa, czy za dzieło sztuki można uznać życie pojedynczego człowieka • pracując w grupie, przygotowuje i wykonuje performance lub happening związany z określonym wydarzeniem • wykazuje, że nowoczesne sposoby prezentowania poezji otwierają nowe konteksty jej interpretacji 		
18. Język nowych praktyk sztuki	<p>Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 5 „Nowe praktyki sztuki: działanie przede wszystkim” s. 98–104</p>	<ul style="list-style-type: none"> • język nowych praktyk sztuki – terminy niezbędne do omówienia dzieła (forma: technika, kształt i kompozycja, strategia artystyczna, tworzywo, konwencja; treść: temat, sposób odbioru dzieła, kontekst, tytuł, klucz interpretacyjny) • przykładowe omówienie dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy elementów formalnych oraz treściowych dzieła nowych praktyk sztuki, na które trzeba zwrócić uwagę w trakcie jego analizy i interpretacji • odnajduje w przykładowym omówieniu performance’u muzycznego składniki języka nowych praktyk sztuki • na podstawie materiału ilustracyjnego odpowiada na pytania 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia podstawowe elementy języka nowych praktyk sztuki i wskazuje przykłady dzieł stanowiących ich realizację • wykorzystuje terminy składające się na język nowych praktyk sztuki oraz podane pytania do samodzielnej analizy i interpretacji wideoinstalacji Billa Viola „Tratwa” 	1	<p>1.1 1.3 1.8 1.9 2.1 2.2 2.3 3.3 3.5</p>

		<p>nowych praktyk sztuki – performance’u muzycznego Nam June Paika „W hołdzie Johnowi Cage’owi”</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielna analiza i interpretacja wideoinstalacji Billa Violi „Tratwa” 	<p>dotyczące formy i treści wideoinstalacji „Tratwa” Billa Violi</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację dotyczącą wybranych prac współczesnych twórców 			
19. Czym jest muzyka dla współczesnego człowieka?	<p>Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 6 „Muzyka: sztuka oddziaływania poprzez dźwięki” s. 105–112</p>	<ul style="list-style-type: none"> • o muzyce współczesnej w skrócie • nurty i zjawiska współczesnej muzyki poważnej: dodekafonia – technika dwunastotonowa, system atonalny, serializm, punktualizm, aleatoryzm, muzyka eksperymentalna (muzyka konkretna, muzyka elektroniczna), minimalizm – muzyka repetycyjna • gatunki muzyki 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematy i najważniejsze cechy twórczości muzycznej ostatnich dekad • wymienia nazwy najważniejszych zjawisk i gatunków we współczesnej muzyce poważnej oraz rozrywkowej, podaje nazwiska ich przedstawicieli • charakteryzuje wybrany gatunek muzyczny • podaje przykład współczesnego wykonawcy o dużej sile oddziaływania na pokolenie młodych odbiorców • opisuje rozwój 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje kierunki rozwoju i związki pomiędzy poszczególnymi zjawiskami i nurtami muzyki współczesnej • wskazuje różnicę pomiędzy rozumieniem muzyki jako sztuki i jako rozrywki • nagrywa przykład muzyki konkretnej, tak aby zarejestrowane dźwięki ilustrowały określone zagadnienie • posługując się dowolnie wybranym przykładem, wyjaśnia, na czym polega funkcja muzyki filmowej • tworzy dźwiękową prezentację, której poszczególne fragmenty ilustrują określone stany i emocje 	1	<p>1.1</p> <p>1.2</p> <p>1.3</p> <p>1.9</p> <p>2.1</p> <p>2.2</p> <p>2.3</p> <p>3.5</p>

		rozrywkowej: blues, jazz, rhythm and blues, soul, pop (avant pop, indie pop), rock and roll, rock (hard rock, glam rock, indie rock, rock alternatywny, nowa rockowa rewolucja), folk, reggae, heavy metal, funk, disco, hip-hop, muzyka elektroniczna, ambient, punk, nowa fala (new romantic, zimna fala), grunge • historia muzyki w skrócie • polscy twórcy: W.Lutosławski, K. Penderecki, Czesław Niemen, Andrzej Smolik	muzyki od starożytności do czasów współczesnych • omawia dokonania współczesnych polskich kompozytorów muzyki poważnej i rozrywkowej			
20. Muzyka jako forma wyrazu emocji	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 6 „Muzyka: sztuka oddziaływania poprzez dźwięki” s. 112–116	• język muzyki – terminy niezbędne do omówienia utworu muzycznego (agogika, dynamika, melodia, forma muzyczna, rytm,	• wymienia terminy składające się na język muzyki • wskazuje elementy języka muzyki w przykładowym omówieniu utworu • analizuje i interpretuje utwór muzyczny,	• omawia składniki języka muzyki i podaje przykłady wykonawców, w których twórczości mają one największe znaczenie • dokonuje analizy i interpretacji utworu muzycznego, korzystając z podanych pytań • na podstawie obejrzanego filmu wideo z instalacją Briana Eno 77	1	1.1 1.2 1.3 2.1 2.2 3.5

		<p>harmonia, tekst, kolorystyka – barwa dźwięku)</p> <ul style="list-style-type: none"> • przykładowe omówienie utworu muzycznego W.Lutosławskiego „Gry weneckie” • samodzielna analiza i interpretacja utworu zespołu The Smiths „How soon is now”? 	<p>udzielając odpowiedzi na podane pytania</p>	<p>„Million Paintings” ocenia, w jakim stopniu muzyka i obraz wpływają na siebie nawzajem</p>		
21. Innowacje w teatrze	<p>Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 7 „Teatr: fascynujący świat sceny” s. 117–123</p>	<ul style="list-style-type: none"> • o teatrze współczesnym w skrócie • przemiany teatru dramatycznego: teatr polityczny (teatr faktu, teatr verbatim, teatr guerilla), teatr absurdu – nowy teatr, antyteatr (teatr postdramatyczny), teatr alternatywny – teatr eksperymentalny, poszukujący, niezależny, kontrkulturowy (teatr ubogi), teatr nowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje główne cechy współczesnych spektakli teatralnych i określa podejmowane w nich tematy • wymienia nazwy nurtów i zjawisk współczesnego teatru oraz przypisuje im odpowiednie nazwiska twórców teatralnych • podaje określenia cech wyróżniających współczesne odmiany teatru: dramatycznego, przedmiotu, muzycznego, taneczno-ruchowego, a także teatru radiowego i telewizyjnego • charakteryzuje źródła 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia aktualne kierunki rozwoju poszczególnych odmian teatru • wypowiada swoje zdanie na temat wizji teatru prezentowanej przez nowych brutalistów • określa wpływ interdyscyplinarności i intertekstualności na rozwój współczesnego teatru • tworzy prezentację multimedialną na temat teatru ulicznego • zabiera głos w dyskusji na temat obejrzanego spektaklu teatru ulicznego • na podstawie wyników przeprowadzonej ankiety internetowej charakteryzuje chodzenie do teatru jako współczesną praktykę kulturową 	1	<p>1.1</p> <p>1.2</p> <p>1.3</p> <p>1.4</p> <p>1.9</p> <p>2.1</p> <p>2.2</p> <p>2.3</p> <p>3.5</p>

		<p>brutalistów</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój teatru taneczno-ruchowego: balet, teatr tańca • teatr i media: teatr radiowy, Teatr Telewizji • historia teatru w skrócie • polscy twórcy: Tadeusz Kantor, Krystian Lupa, Krzysztof Warlikowski, Maja Kleczewska 	<p>teatru, wskazuje najważniejsze fakty z jego historii</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia dokonania wybranych współczesnych polskich twórców teatralnych • określa, które elementy teatru alternatywnego mogą być poddawane eksperymentom • uczestniczy w spektaklu teatru ulicznego • przeprowadza ankietę internetową na temat chodzenia do teatru • pracując w grupie, przygotowuje adaptację dowolnego fragmentu dramatu w formie tradycyjnego spektaklu 	<ul style="list-style-type: none"> • pracując w grupie, przygotowuje adaptację dowolnego fragmentu dramatu w formie performance'u 		
22. Przez chwilę być reżyserem...	<p>Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 7 „Teatr: fascynujący świat sceny” s. 124–130</p>	<ul style="list-style-type: none"> • język teatru – terminy niezbędne do omówienia spektaklu (forma: choreografia, charakteryzacja, muzyka, rekwizyty, konwencja, scenografia, efekty dźwiękowe, efekty 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia terminy przydatne do omówienia spektaklu teatralnego • wskazuje w przykładowym omówieniu spektaklu elementy języka teatru • na podstawie obejrzanych fragmentów spektaklu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poszczególne składniki języka teatru i podaje przykłady obejrzanych przez siebie spektakli, w których można je odnaleźć • dokonuje samodzielnej analizy i interpretacji obejrzanych fragmentów przedstawienia, odwołując się w razie potrzeby do podanych pytań • na podstawie fotografii opisuje 	1	<p>1.1</p> <p>1.2</p> <p>1.3</p> <p>1.4</p> <p>1.9</p> <p>2.1</p> <p>2.2</p> <p>2.3</p> <p>3.5</p>

		<p>multimedialne, oświetlenie, transfiguracja i gra aktorska; treść: adaptacja sceniczna dramatu, przekaz teatralny, temat, oś konstrukcyjna)</p> <ul style="list-style-type: none"> • przykładowe omówienie spektaklu Anioły w Ameryce w reżyserii Krzysztofa Warlikowskiego • samodzielna analiza i interpretacja spektaklu Dwa teatry w reżyserii Gustawa Holoubka 	<p>formułuje odpowiedzi na pytania dotyczące jego formy i treści</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy odbiorem spektaklu teatru telewizyjnego lub radiowego a przedstawienia scenicznego 	<p>podobieństwa i różnice w sposobie ujęcia motywu filmowego przez twórcę teatralnego</p>		
23. Różne oblicza fotografii	<p>Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 8 „Fotografia: siła pojedynczego obrazu” s. 131–137</p>	<ul style="list-style-type: none"> • o fotografii współczesnej w skrócie • nurty artystycznej fotografii czystej: fotografia reportażowa (Magnum Photos), wizualizm, fotografia naturalistyczna, szkoła 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główne cechy i tematy współczesnej fotografii • wymienia nazwy nurtów współczesnej fotografii oraz nazwiska ich przedstawicieli • podaje najważniejsze fakty z historii fotografii • przedstawia sylwetki znanych polskich 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje główne założenia współczesnych nurtów oraz form fotografii • na podstawie informacji zgromadzonych na temat zdjęcia Chrisa Niedenthala „Czas Apokalipsy” wskazuje i wyjaśnia znaczenie symboli obecnych na fotografii • formułuje własne stanowisko na temat poglądów Annie Leibovitz, zawartych w przeczytanym tekście 	1	<p>1.1</p> <p>1.2</p> <p>1.3</p> <p>1.9</p> <p>2.1</p> <p>2.2</p>

		<p>düsseldorfska</p> <ul style="list-style-type: none"> • nurty fotografii kreatywnej: fotografia konceptualna, fotografia inscenizowana – tableau, fotografia mody i fotografia reklamowa • wybrane formy fotografii: pejzaż i martwa natura, portret, akt • rozwój współczesnej amatorskiej fotografii cyfrowej • polscy twórcy: Zofia Nasierowska, Wojciech Prażmowski, Tomasz Tomaszewski, Tomasz Gudzowaty 	<p>fotografów</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje podobieństwa i różnice pomiędzy pierwszą falą ruchu amatorskiego a obecną popularnością fotografii cyfrowej • formułuje własną opinię na temat słów Susan Sontag, dotyczących specyfiki oddziaływania obrazu fotograficznego • odszukuje informacje dotyczące określonego zdjęcia Chrisa Niedenthala „Czas Apokalipsy” i wyjaśnia, jaka sytuacja została na nim przedstawiona 			
24. Przesłanie zawarte w fotografii	<p>Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 8 „Fotografia: siła pojedynczego obrazu” s. 138–</p>	<ul style="list-style-type: none"> • język fotografii – terminy niezbędne do omówienia dzieła fotograficznego (forma: sposób prezentacji, środki estetyczne, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia terminy składające się na język fotografii • odnajduje elementy języka fotografii w przykładowym omówieniu dzieła • udziela odpowiedzi na 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów tworzących język fotografii • samodzielnie analizuje i interpretuje fotografię, odwołując się w razie potrzeby do podanych pytań • omawia właściwości literackiego opisu zdjęcia 	1	<p>1.1 1.2 1.3 2.1 2.2 3.5</p>

	144	<p>technika wykonania i wywołania, projekt; treść: temat, tytuł i opis, kreacja, kontekst, styl)</p> <ul style="list-style-type: none"> • przykładowe omówienie fotografii Gregory'ego Crewdsona „Bez tytułu” („Spotkanie”) z cyklu „Pod różami” • samodzielna analiza i interpretacja przykładu fotografii inscenizowanej Jeffa Walla „Widok z mieszkania” 	<p>pytania dotyczące formy i treści zaprezentowanego zdjęcia</p>	<p>i zestawia go z zasadami analizy oraz interpretacji fotografii</p>		
25. Dokąd zmierza współczesne kino?	<p>Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 9 „Film: magia ruchomych obrazów” s. 145–153</p>	<ul style="list-style-type: none"> • o kinie współczesnym w skrócie • film fabularny w USA i w Europie: klasyczne kino narracyjne – amerykańskie kino klasyczne, kino stylu zerowego, 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje główne cechy i tematy współczesnego kina • wymienia nazwy oraz wyznaczniki głównych nurtów i zjawisk współczesnej kinematografii • przyporządkowuje nazwiskom reżyserów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega specyfika poszczególnych nurtów i zjawisk współczesnej kinematografii • podaje przykłady dzieł filmowych reprezentatywnych dla poszczególnych nurtów współczesnej kinematografii • wyjaśnia sens podanego cytatu dotyczącego istoty kina 	1	<p>1.1</p> <p>1.2</p> <p>1.3</p> <p>1.4</p> <p>1.9</p> <p>2.1</p> <p>2.2</p> <p>2.3</p> <p>3.5</p>

		<p>kino gatunków, włoski neorealizm filmowy, kino autorskie, polska szkoła filmowa, młodzi gniewni, nowa fala, nowe kino amerykańskie, postmodernizm (współczesne amerykańskie kino niezależne, kino komercyjne, kino europejskie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • film fabularny na świecie • film animowany • historia filmu w skrócie • polscy twórcy: Andrzej Wajda, Roman Polański, Krzysztof Kieślowski, Agnieszka Holland 	<p>filmowych odpowiednie zjawiska w kinie</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje tytuły najważniejszych dzieł filmowych w historii kinematografii • przybliży sylwetki wybitnych polskich reżyserów filmowych • na podstawie dostępnych źródeł redaguje treść hasła dotyczącego wybranego gatunku filmowego do internetowej encyklopedii filmu • tworzy listę frazeologizmów związanych z kinem 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w quizie dotyczącym znajomości cytatów filmowych 		
26. Co oferuje widzowi dzisiejsza technika filmowa?	<p>Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 9 „Film: magia ruchomych obrazów” s. 154–160</p>	<ul style="list-style-type: none"> • język filmu – terminy niezbędne do omówienia dzieła filmowego (forma: technika zdjęciowa – terminy dotyczące kadrowania, terminy dotyczące 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia terminy składające się na język filmu • wskazuje elementy wzorcowej analizy i interpretacji w przykładowym omówieniu filmu • formułuje 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poszczególne elementy języka filmu i analizuje je na podanych przykładach kadrów filmowych • dokonuje całościowej analizy i interpretacji wskazanego filmu, odwołując się w razie potrzeby do podanych pytań • organizuje w klasie pokaz 	1	<p>1.1 1.2 1.4 1.9 2.1 2.2 2.4 2.5 3.5</p>

		<p>obrazu, inscenizacja i kompozycja kadru; treść: tytuł, temat, sjużet, fabuła, diegeza, symbol, narracja, bohater)</p> <ul style="list-style-type: none"> • przykładowe omówienie filmu „Requiem dla snu” w reżyserii Darrena Aronofsky’ego • samodzielna analiza i interpretacja filmu „Sala samobójców” w reżyserii Jana Komasy 	<p>wypowiedzi dotyczące formy i treści dzieła filmowego, posługując się podanymi pytaniami</p>	<p>filmowy ze wstępną prelekcją i dyskusją po seansie</p> <ul style="list-style-type: none"> • prezentuje w dyskusji swoje zdanie na temat filmu • na podstawie obejrzanego kadru z filmu i reprodukcji obrazu wyraża swoje zdanie na temat filmowego nawiązania do dzieła malarskiego 		
27. Nowe oblicza telewizji	<p>Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 10 „Telewizja: medium dla aktywnego odbiorcy” s. 161–172</p>	<ul style="list-style-type: none"> • o telewizji jako współczesnym medium w skrócie • telewizja jako instytucja nadawcza (medium, nowe media, stacja państwowa, stacja komercyjna, kanały tematyczne, przekaz analogowy, przekaz cyfrowy, 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cechy telewizji jako współczesnego medium • wskazuje różnice pomiędzy telewizją państwową i komercyjną • omawia specyfikę przekazu cyfrowego z uwzględnieniem usług VOD i Web-streaming • wymienia nazwy funkcji telewizji 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje telewizję jako medium oraz nowe medium • opisuje model real TV na podstawie programów, które go realizują • omawia specyfikę reklamy, wyjaśniając istotę formuły AIDA • podaje przykłady wydarzeń medialnych z ostatnich lat • wyjaśnia znaczenie terminów wchodzących w skład języka telewizji • dokonuje analizy i interpretacji wieczornych wydań programów 	1	<p>1.1 1.2 1.6 1.9 2.1 2.2 2.3 3.5</p>

		<p>VOD, Web-streaming)</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekaz telewizyjny: funkcje programów telewizyjnych (informacyjna, edukacyjna i rozrywkowa, integracyjna, propagandowa – perswazyjna, kulturotwórcza, opiniotwórcza), edutainment, infotainment, real TV (wiadomości, faction genre, talk-show, reality show, makeover, talent show), serial, reklama, wydarzenie medialne • społeczne praktyki korzystania z telewizji • język telewizji – terminy niezbędne do analizy programu telewizyjnego (koncepcja, 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady programów, w których przejawiają się cechy tzw. real tv • charakteryzuje seriale nowej generacji • omawia specyfikę reklamy • wyjaśnia, czym charakteryzuje się wydarzenie medialne • tłumaczy, czym są rytuały telewizyjne • podaje fakty przełomowe w rozwoju telewizji • wskazuje elementy, na które trzeba zwrócić uwagę w analizie i interpretacji programu telewizyjnego • odnajduje elementy języka telewizji w przykładowym omówieniu reklamy społecznej • odpowiada na pytania stanowiące ramę analizy i interpretacji programu telewizyjnego • zabiera głos w dyskusji na temat kultowych seriali • układa ramę 	<p>informacyjnych obejranych w różnych stacjach</p> <ul style="list-style-type: none"> • odszukuje w wybranych spotach reklamowych elementy formuły AIDA • na podstawie podanych wyznaczników opracowuje pomysł programu typu makeover • omawia specyfikę reklam społecznych 		
--	--	---	--	---	--	--

		<p>tematyka, gatunek, częstotliwość nadawania i pora emisji, dźwięk i muzyka, scenografia i oprawa wizualna, postacie, odbiorca, interaktywność)</p> <ul style="list-style-type: none"> • przykładowe omówienie reklamy społecznej • samodzielna analiza i interpretacja wieczornych wydań programów informacyjnych różnych stacji telewizyjnych 	<p>programową stacji przeznaczoną dla rówieśników</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób pora emisji programu wpływa na jego treść • podaje przykłady literackich i serialowych antybohaterów 			
28. Internet we współczesnym świecie	<p>Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 11 „Internet: świat w zasięgu ręki” s. 173–184</p>	<ul style="list-style-type: none"> • o internecie w skrócie • internet jako nowe medium • internet – społeczeństwo – kultura: netgeneracja (kultura biblioteki, kultura hiperlinku), Web 2.0. (tagowanie, RSS, podcasting, Wiki), blogosfera, wiedza zbiorowa, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy internetu • określa, na czym polega interaktywność internetu • wyjaśnia, czym jest netgeneracja i pokolenie Web 2.0. • tłumaczy, czym są blogi • charakteryzuje ruch dziennikarstwa obywatelskiego • omawia najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje internet jako nowe medium • wyjaśnia, na czym polega kultura biblioteki i hiperlinku • omawia specyfikę kultury netgeneracji • tłumaczy, na czym polega fenomen baz danych opartych na wiedzy zbiorowej użytkowników sieci internetowej • zabiera głos w dyskusji na temat problemu łamania praw autorskich w sieci • czyta na bieżąco portale dziennikarstwa obywatelskiego • 	1	<p>1.5 1.6 1.9 2.1 2.3 2.5</p>

		<p>łamanie praw autorskich (open access, Creative Commons, free software, open source), społeczeństwo obywatelskie (ruch dziennikarstwa obywatelskiego), zagrożenia (cyfrowe wykluczenie, cyberprzemoc, gra komputerowa)</p> <ul style="list-style-type: none"> • język internetu – terminy niezbędne do omówienia strony internetowej (funkcja, styl tekstu, szata graficzna, rodzaj serwisu, tematyka, elementy dodatkowe, nadawca, użytkownik, awatary) • przykładowe omówienie zjawiska fotoblogów • samodzielna analiza i interpretacja 	<p>zagrożenia, z jakimi wiąże się korzystanie z sieci</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia najistotniejsze fakty z historii internetu • podaje nazwy elementów, na które należy zwrócić uwagę podczas omawiania strony internetowej • wskazuje elementy języka internetu w przykładowym omówieniu zjawiska fotoblogów • odpowiada na pytania prowadzące do analizy i interpretacji serwisu internetowego do udostępniania filmów wideo • redaguje instrukcję obsługi wybranej aplikacji komputerowej lub komórkowej • prezentuje na forum klasy utwór będący twórczym przekształceniem innego dzieła • przeprowadza ankietę internetową wśród znajomych na temat ich aktywności na 	<p>porównuje wiadomości zamieszczane w portalach dziennikarstwa obywatelskiego z zawartością największych serwisów informacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie przeprowadzonej ankiety internetowej redaguje raport zawierający dane dotyczące aktywności znanych mu osób na portalach społecznościowych • zajmuje stanowisko w sprawie rozgraniczenia pomiędzy kradzieżą własności intelektualnej a przetwarzaniem tekstów kultury • zabiera głos w dyskusji na temat kierunku oddziaływania pomiędzy nowymi mediami a kulturą • uczestniczy w klasowej debacie dotyczącej problemu czytelnictwa w naszej kulturze • gromadzi informacje na temat przyczyn i skutków cenzury internetu w wybranych krajach 		
--	--	---	--	---	--	--

		serwisu do udostępniania filmów wideo	portalach społecznościowych <ul style="list-style-type: none"> • wyraża swoją opinię na temat eksperymentu myślowego zawartego w przeczytanym tekście • pisze wiadomość, używając emotikonów • korzysta z podanej strony i określa jej zalety oraz wady • przedstawia korzyści i zagrożenia związane ze zjawiskiem zakupów społecznych 			
29. Sytuacje, zjawiska, role – codzienne praktyki kulturowe	Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 12 „Potoczne praktyki kulturowe: od homo religiosus do homo consumens” s. 185–190	<ul style="list-style-type: none"> • o potocznych praktykach kulturowych w skrócie • sytuacje: formalna, nieformalna, sytuacja komunikacji międzykulturowej • zjawiska związane z przestrzenią i czasem: obszary publiczne i prywatne, święto, czas wolny • role: konsument, 	<ul style="list-style-type: none"> • określa główne cechy i obszary potocznych praktyk kulturowych • podaje wyróżniki oraz przykłady • sytuacji formalnych i nieformalnych • wyjaśnia, czym są obszary publiczne i prywatne w sferze kontaktów międzyludzkich • podaje przykłady ról odgrywanych przez współczesnego człowieka • uzasadnia, że moda jest zjawiskiem 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czas święta i czas wolny jako obszary praktyk kulturowych • wyjaśnia specyfikę roli konsumenta, aktywnego uczestnika kultury oraz turysty we współczesnej kulturze • opisuje wybrane współczesne subkultury • tłumaczy, na czym polega specyfika rekwizytów kultury • określa, czym jest dress code • formułuje zasady savoir-vivre’u dotyczące posługiwania się telefonem komórkowym, palmtopem lub odtwarzaczem mp4 • zabiera głos w dyskusji na temat 	1	1.9 2.1 2.3 2.5 2.6 3.2 3.3 3.6 3.7

		<p>aktywny uczestnik kultury, turysta, bycie sobą (moda, subkultury)</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedmioty – rekwizyty kultury 	<p>społecznym</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym są subkultury • podaje przykłady rekwizytów kultury • przytacza najciekawsze fakty z historii wybranych praktyk kulturowych 	<p>roli przedmiotów w życiu człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracując w grupie, tworzy fotoreportaż na temat sposobów spędzania wolnego czasu przez rówieśników 		
30. Formy uczestnictwa w kulturze – analiza i interpretacja	<p>Podręcznik „Spotkania z kulturą” Rozdział II Temat 12 „Potoczne praktyki kulturowe: od homo religiosus do homo consumens” s. 191–195</p>	<ul style="list-style-type: none"> • język potocznych praktyk kulturowych – niezbędne terminy i kategorie (przestrzeń, relacje, kontekst, przedmioty, czas, ludzie, systemy wartości i światopogląd uczestników praktyki) • przykładowe omówienie zjawiska uczestnictwa w subkulturze hipsterów • samodzielna analiza zjawiska wyprzedaży 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia terminy i kategorie składające się na język potocznych praktyk kulturowych • wskazuje najistotniejsze elementy przykładowego omówienia zjawiska uczestnictwa w subkulturze • odpowiada na pytania dotyczące zjawiska wyprzedaży • prezentuje scenki wyobrażające sytuację formalną i nieformalną • przeprowadza ankietę internetową dotyczącą przyzwyczajzeń konsumentów znanych mu osób 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia aspekty, jakie należy wziąć pod uwagę podczas analizowania potocznych praktyk kulturowych • tworzy spójną wypowiedź na temat praktyki kulturowej, jaką jest uczestnictwo w wyprzedażach, korzystając w razie potrzeby z podanych pytań • przygotowuje i przedstawia na forum klasy prezentację multimedialną na temat wybranego rekwizytu kulturowego • na podstawie wyników przeprowadzonej ankiety internetowej tworzy raport zawierający dane na temat przyzwyczajzeń konsumentów znanych mu osób 	1	<p>1.8</p> <p>1.9</p> <p>2.1</p> <p>2.3</p> <p>2.6</p> <p>3.3</p> <p>3.4</p> <p>3.6</p> <p>3.7</p>

Opracowanie planu wynikowego: mgr Agnieszka Wojciechowska.